

Η Μαίρη που νίκησε τους κεραυνούς! Η Μαίρη που λαχτάρησε τη μάνα της!

Εκείνη τη βροχερή νύχτα που πλημμύρισε η πόλη, όμως το χωριό παρέμεινε επί ξηράς. Το χωριό που είναι σαν την κομμένη θάλασσα, τα δύο μέρη της, που άνοιξε αιώνες πριν για να περάσει ο κόσμος. Γιατί κι εδώ μια κεντρική λεωφόρος κόβει και χωρίζει το αριστερό από το δεξιό, ας είναι απέναντι και ας αλληλοκοιτάζονται.

Όμως, εκεί όπου στεκόταν η Μαίρη, σχεδόν στην είσοδο που σχημάτιζαν τα βρεγμένα πεύκα, βρισκόταν πολύ πιο πάνω κι από το φρύδι του απέναντι λόφου, ψηλότερα κι από τη ραδιοφωνική κεραία, στο πιο φηλό μέρος του χωριού.

Και δώσ' του οι κεραυνοί!

Η Μαίρη μπαίνει στο σκοτεινό στόμα του δάσους ψιθυρίζοντας. Το πιο γλυκό κρασί, κάποτε γίνεται ξίδι. Στην τύχη περισσότερο στηριζότανε για να μην φοβάται, ακόμα και τότε που είδε μπροστά στα μάτια της έναν κορμό να γίνεται κάρβουνο, αυτή περπατούσε να φτάσει στο σταυρό.

Νύχτα... Ο ουρανός χαραζόταν πυκνά από τα μυτερά ακόντια της βροχής. Η πόλη ένα πιάτο σούπας με πλεούμενα ξεροκόμματα. Οι σκεπές των σπιτιών τυλίγονταν από μια φωτεινή αχλύ ιπτάμενη, σταθερή, σε ασφαλές ύψος πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας· από μακριά έμοιαζε

να τη γλείφει. Κρατώντας τα κιάλια της, ένα από τα πολλά δώρα του Μάνου, η Μαίρη κατάφερε να διακρίνει όλες αυτές τις λεπτομέρειες, μα και πολλές άλλες.

Νύχτα. Είναι στιγμές που όσο καλή κι αν γίνομαι, όσο υπομονετική... Δεν είμαι όμως τόσο – είμαι; Ο θυμός δε συγκρατείται. Σ' αυτό το σημείο βρέθηκα βίαια, παρά τη θέλησή μου. Αν αφήσω το χρόνο να μου ξεφύγει...; Περίμενα. Αν περιμένω θα πρέπει αναγκαστικά να βγαίνω έξω τις νύχτες, να χύνομαι μες στην οργή, στο δηλητήριο, μες στη βροχή, είτε στο χιόνι μέσα – ας πούμε, πόσο καιρό έχει άραγε να χιονίσει;

Αγρια να τριγυρνώ. Δε χιόνισε εδώ και δέκα χρόνια. Η βροχή είχε σταματήσει. Σκοτάδι. Πόσος καιρός άραγε; Πάνω στον πέτρινο σταυρό η Μαίρη διέκρινε το όνομά της χαραγμένο να κάνει πρόσθεση με κείνο του Μάνου και να ισούται με μια λέξη κοινή και ξένη πια. Σπαθιές. Από ένα ξαφνικό φύσημα, ένα κλαδί συστράφηκε, χαστουκίζοντας το μάγουλό της, διαγράφοντας πάνω του λεπτές γραμμές πευκοβελόνας.

Ας είναι πολύ μέλλον πια, οι άνθρωποι φεύγουν ακόμα για τα καράβια. Κάθε φορά, βαρέθηκε να λέει τα ίδια, κάτι σαν το τίποτα. Έχει φύγει... Θυμάμαι να φεύγει, να χάνεται μέσα στη νύχτα. Υστερα από λίγο ή μηχανή να μαρσάρει, ένας τραχύς ήχος, απομακρυσμένος. «Μη μας ακούσουν!» Πάντοτε ο ίδιος ήχος, η ίδια αίσθηση. Η ίδια δεν του πρότεινα, εκείνος δε ρώτησε – γιατί το σκέφτηκα: Ξεκινάμε από την απόσταση και μια συγγριώμη· όπως τα δυο αντίθετα σημεία του ορίζοντα που κάποτε –αν είναι δυνατόν– κάποτε

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

θα συγκλίνουν. Ας είναι κυριολεξία! Ας είναι εκείνος στον Ειρηνικό κι εγώ στην Πελοπόννησο. Κάπως έτσι ξεκινάνε όλα. Πόσος καιρός; Πέντε χρόνια, όσο... Θυμάμαι τις νιφάδες χοντρές σαν λευκές πέτρες.

Ο ουρανός συνέχιζε να αστράφτει παρόλο που δεν έπεφτε πια η παραμικρή ψιχάλα. Η Μαίρη στεκόταν στο κέντρο του δάσους.

Η Μαίρη πρωτογνώρισε το Μάνο στα είκοσι πέντε. Εκείνος τρία χρόνια μεγαλύτερος. Από κάποια στιγμή κι ύστερα, αυτό δε στηριζόταν ως πληροφορία, ούτε υπό μορφή ένδειξης.

— Πώς είναι η Μαίρη; — Ε, η Μαίρη δεν είναι τόσο όμορφη. Μελαχρινή, με μακριά κατσαρά μαλλιά. Τα μάτια της είναι λαμπερά, σαν δύο κάρβουνα που πλέουν μέσα σε καθαρό γάλα.

— Ο Μάνος...; — Ψηλός, ψηλά πόδια δηλαδή γι' αυτό φαίνεται τόσο ψηλός. Μαλλιά σπαστά καστανόξανθα, ένας αναπόφευκτα όμορφος άντρας δίχως τίποτα το χαρακτηριστικό. Μα όλα αυτά αλλάζουν, σε ακραίες περιπτώσεις αντιστρέφονται, είτε λόγω της βαρύτητας, του χρόνου, της ενέργειας ή της συναισθηματικής κατάστασης — κυρίως όμως η διάθεση να είναι η πιο ενδιαφέρουσα διάσταση στο προκείμενο.

Η βροχή είχε κοπάσει. Ας πούμε ότι η κόμη της Μαίρης ανεμίζει, αφού ο αέρας ακόμα φυσά.

Η Μαίρη σκέφτεται τα φουγάρα των πλοίων, έπειτα συνθλίβεται, νομίζει ανεπανόρθωτα, ώσπου συνέρχεται, χωρίς κάποιον σαφή λόγο. Η απόσταση, ο Μάνος κάπου στον Ειρηνικό, η σκέψη ότι ίσως για κείνον να ήταν όλα δυνατά

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

και χωρίς αυτή. Αυτή η πιθανότητα, μαζί με τη δική της ανευθυνότητα –αφού ποτέ δεν είχε προσπαθήσει να τον μεταπείσει, ας της μιλούσαν οι γύρω της για τα μειονεκτήματα μιας τέτοιας σχέσης– μήπως όλα τούτα προξένησαν ανείπωτη βλάβη στις αποφάσεις της;

Όχι! Είχε πάρει ήδη πολλή δύναμη από την άρνηση. Από τις συναντήσεις τους επίσης, κυρίως δε από τον χωρισμό –το ίδιο θέμα σε παραλλαγές. Οι συναντήσεις στον καναπέ από σκούρο βελούδο, υπό το φως των κεριών και των καινούργιων αφηγγήσεων του Μάνου, κάθε φορά που επέστρεψε. Αν σταματούσε τα ταξίδια...; Ο καθένας αισθάνεται ασφαλής με αυτό που έχει. Κάποτε θα γινόταν συνήθεια. Αυτό θα χανόταν. Τώρα όμως δεν ήθελε να τον ακούει. Θα προτιμούσε να μην ακούει καθόλου γι' αυτά. Ποτέ! γι' αυτή τη θάλασσα που πάντοτε αλλάζει πρόσωπα

Η προσφορά του Μάνου έχανε τη μαγεία στα μάτια της, έσβηνε, γινόταν ένα ανούσιο αντικείμενο. Η παρουσία του... τι ψεύδος! Η απουσία του... τι ψεύδος! Όμως την ίδια στιγμή που αισθανόταν να την πνίγει η μνησικακία, την ίδια στιγμή που το πάθος ντυνόταν ένα μίσος ερωτικό και αδιέξοδο, η Μαίρη αποφάσισε να αυτοπεριοριστεί.

Προς τι η βιασύνη και το άγχος γι' αυτή τη σκληρή αποκατάσταση; Για κάποια στιγμή, φάνηκε να δραπετεύει από εκείνον το χώρο του χρόνου, εκείνον το χώρο στον οποίο κατοικούσε τις τελευταίες ημέρες. Αισθάνθηκε κάποια επιφάνεια μέσα της να ημερεύει, να λειαίνεται. Ολόκληρος ο κόσμος δεν είναι παρά ένα ψεύδος, μια μεταφορά. Αμέσως όμως ένα κύμα κινήθηκε καταπάνω, σκέπασε εκείνη την επιφάνεια, την εκτόπισε σε απύθμενο βύθος. Η οργισμένη θέληση επανήλθε δριμύτερη, στο κέντρο του δάσους, στην κορυφή του πάλι.

Όταν τα καράβια διασχίζουν τη θάλασσα, κανείς δεν τα φαντάζεται. Κάποιος άυπνος, μέσα στη μαύρη νύχτα θα επιλέξει άλλες εικόνες, εκτός από αυτή που κατά κάποιον τρόπο είναι και η μόνη αληθινή.

Ο Μάνος βρίσκεται στην πλώρη και καπνίζει το τσιγάρο του. Η νύχτα έχει απλωθεί. Μια ρίγα πορτοκαλιά φέγγει ακόμα στον ορίζοντα, μα προτού να σβήσει η καύτρα θα έχει σβήσει και αυτή από το δροσερό σκοτάδι.

Η σκέψη της Ελένης, χήρα δεκάχρι χρόνια τώρα, ταξίδευε προς το μέρος όπου υπέθετε πως θα προσάραξε το πλοίο στο οποίο εργαζόταν ο μελλοντικός γαμπρός της, σύμφωνα πάντα με τους υπολογισμούς της. Επικοινωνούσε με τη φωνή της σκέψης, ένας εναλλακτικός τρόπος αλληλογραφίας, ο μόνος που εμπιστεύοταν.

Τζαμάικα... Δεν έχει μυαλό η κόρη μου, φυχρόαιμη σαν δολοφόνος κάθεται κι ένας κεραυνός δεν την πείραξε. Αν είσαι στην Τζαμάικα, έτσι το υπολογίζω, θέλω να σου μιλήσω, να χεις και συ μια συντροφιά αφού ούτε το χέρι της σηκώνει να σου γράψει.

Σάμπως κι εγώ, σάμπως όλες μας δεν περάσαμε τα ίδια

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

πάνω-κάτω; Τώρα όμως κάπως αλλαγμένα μου φαίνονται όλα, ανάποδα, και κάτι άλλο είναι που με βασανίζει. Τώρα που έκλεισε το κεφάλαιο του έρωτα, γέρασα πια για τέτοια, το σώμα μου ζητάει να βγάλει εκείνο που δεν έδωσε κι ούτε κι αυτή θα δώσει, κακή δασκάλα ήμουνα, πολύ κακή.

Σε σένα. Σε σένα θα δίνω τις συμβουλές μου μπας και της πολεμήσουμε καλύτερα την άδικη πλευρά που τήνε τα-λανίζει. Εσένα σ' αγαπώ καλύτερα – τι είναι αυτό; Εκείνη τη βλέπω και σαν να τη μισώ!

Ανάμεσα σε μένα και σ' αυτήν υπάρχει και κάποια άλλη που πάντα θέλει να μας φιμώνει. Πόσο θα κέρδιζες αν έπαιρνες τούτα τα γράμματα...

Αυτά για σήμερα. Αισθάνομαι σαν να το πήρες. Τζαμάι-κα πολύχρωμοι χορευτές και κάτι άλλο...

Κάθε πρωί η Μαίρη ξυπνά για το σχολείο. Είναι δασκάλα στο δημοτικό αλλά πολύ νευρική. Τα παιδιά δεν τη συμπαθούν, δεν παραδέχονται ότι τρομάζουν επειδή είναι δασκάλα τους, και πώς θα γινόταν; Τα μάγουλά τους ροδίζουν σαν να ντρέπονται, οι φακίδες αναδεικνύονται σε κάποια μικροσκοπικά πρόσωπα. Μπορεί ένας άνθρωπος, σπάνια ή λιγότερο σπάνια, μόνο διά της παρουσίας του να προκαλέσει σ' ένα παιδί ανεξήγητη, βαθιά ντροπή;

Κάποια μικρά κοριτσάκια βέβαια, φέρονται με περισσό θράσος. Βουίζουν μέσα στην αίθουσα σαν τις μέλισσες. Η αντήχηση κάνει το βουητό στερεοφωνικό και μέχρι να γυρίσει η Μαίρη πίσω στο σπίτι της αυτό το βζζ... δε φεύγει.

- Κυρία, κυρία! Ο Πάνος με ενοχλεί.
- Τι σου έκανε Κατερίνα;
- Με τσιμπάει!
- Πάνο γιατί την τσιμπάς;

ΣΠΗΛΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

— Ψέματα λέει κυρία!
Και τα λοιπά και τα λοιπά...

Να μπορούσες να δεις όλα τα χρώματα που παίρνει ο ουρανός καθώς ο ήλιος δύει! Τα μικρά νησιά που συναντάμε γίνονται κόκκινα, μοβ... ανάλογα αλλάζουν. Η θάλασσα είναι τόσο ήρεμη αυτές τις ημέρες. Αισθάνομαι πως όλα αυτά γίνονται για κάποιο λόγο. Δεν μπορώ να δεχτώ πως είναι φυσικά, πως είναι τυχαία. Έχω την αίσθηση ότι κάτι εδώ χαμογελά ξανά, ύστερα από τόσο μόχθο. Τα νησιά σαν να θέλουν να παίξουν μαζί μας, λες και μιλάνε, ολοζώντανα... όλα είναι ζωντανά!

Αν υπολογίζω καλά, θα πρέπει να είσαι ακόμα στο σχολείο. Αν ήσουνα εδώ μαζί μας, δε θα μπορούσες να επιστρέψεις σε κανένα σχολείο, θα παραπάταγες και θα ζαλιζόσουν. Εδώ δεν υπάρχει προσαρμογή, δεν υπάρχει χρόνος. Μόνο ρευστότητα που άλλοτε ηρεμεί και άλλοτε θεριεύει.

Κάποιος μου χτυπάει, πρέπει να σταματήσω — όμως λίγο ακόμα...

Κοιτάζω τον ουρανό και τη θάλασσα. Όλα τα άλλα μου φαίνονται μάταια. Όμως δε γίνεται αλλιώς, πρέπει να προχωρήσουμε μέχρι το επόμενο λιμάνι.

Με καλούν... όμως εγώ σου μιλώ.

Κάποιο μικρό τεχνικό πρόβλημα στο μηχανοστάσιο. Καθώς ο Μάνος κατεβαίνει προς το μηχανοστάσιο, η μυρωδιά του πετρελαίου φέρνει στο νου την εικόνα του αδερφού του σ' ένα λιβάδι να κόβει λουλούδια, μαργαρίτες, παπαρούνες, να χορεύει ανέμελος, όπως όταν ήταν μικρό παιδί. Έπειτα τον βλέπει σε ένα παγκάκι να κάθεται αιμίλητος και ακίνητος, στην τωρινή του ηλικία. Είκοσι τρία ή είκοσι τέσ-

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

σερα; Το βλέμμα του στερεωμένο στο κενό. Εκείνος ρουφούσε το κενό ή το κενό εκείνον;

Αγαπημένα αδέρφια, μα δίχως τη συνηθισμένη επικοινωνία. Ο Νίκος ήταν πάντα σιωπηλός.

Καθώς ο Μάνος κατεβαίνει τη σκάλα προς το εσωτερικό του πλοίου αστράφτει η εικόνα, μια πράσινη λάμψη, ένα απέραντο χαλί από πράσινο· το λιβάδι των παιδικών του χρόνων. Φωσφορισμοί χρωμάτων κυρίως κόκκινες πιτσιλιές και σπανίως λευκοί ή κίτρινοι σχηματισμοί σαν ήλιοι. Μέσα στο ημίφως, στο στενόχωρο μηχανοστάσιο, ένα τοπίο ξεδιπλώνεται με ένταση. Ο Μάνος στέκει ακίνητος ανοιγοκλείνοντας τα μάτια του, το σκοτάδι, οι μηχανές, ο αγρός, το πράσινο, το κόκκινο, οιμές, χρώματα αντίθετα.

«Ισως δεν είμαστε τόσο σημαντικοί για κείνους...» Πολύ σκληρά τα λόγια του. «Ηρέμησε, θα τα καταφέρουμε, μην ανησυχείς!» Φοβόμουν τόσο. Ο μικρός αδελφός μου να κλαίει από αγωνία. Δεν είναι δυνατόν να μας έχουν ξεχάσει!... σκεφτόμουν. Τα λεωφορεία έρχονταν, άλλα έφευγαν, οι γονείς μας πουθενά. Η μυρωδιά της βενζίνης. Από τότε, η κεραυνοβόλα θλίψη, η εύφλεκτη μυρωδιά της. Έριξα το κέρωμα σε μια συσκευή. Σχημάτισα τον αριθμό. Κάποιος άγνωστος βγήκε στη γραμμή. «Δεν είμαι η μητέρα σου, αγόρι μου...» Έμεινα στήλη άλατος. Κρύβονται! Μας παράτησαν! Ο αδελφός μου με κοιτούσε σαν να ήξερε· ήξερε από πριν! «Δεν ήμασταν τόσο σημαντικοί για κείνους...», τα λόγια αυτά αντηχούν ακόμα στο κεφάλι μου. Τότε, δεν καταλάβαινα ακριβώς. «Θα δουλέψω και για τους δυο!» δήλωσα. Πήρα το Νίκο από το χέρι και ξεκινήσαμε. Βρεθήκαμε έξω από την πόλη. Ένα λιβάδι με παπαρούνες λουζόταν από τον ήλιο. Αφήσαμε τη μικρή βαλίτσα κοντά στο δρόμο. Τρέξαμε. Κολυμπήσαμε στην κόκκινη θάλασσα. Ουρλιάζαμε από τρελή χαρά, καθόλου λογική. Ένα γαργαλητό, σάμπως η ψυ-

χή να ήταν έτοιμη να βγει από το στόμα. Για μερικά λεπτά ξεχάσαμε τα πάντα. Τα ουρλιαχτά έπαψαν. Η έκφραση του Νίκου έγινε βλοσυρή, επίσημη. Όποτε τα βλέμματά μας συναντιόνταν χαμογελούσε αμέσως από ξαφνική ευτυχία. Το πρόσωπό του άλλαζε έκφραση σαν αστραπή. Όταν η σκέψη των απορροφούσε η έκφρασή του πάλι σοβάρευε. Τόσο μικρός, με τόσο σοβαρή όψη, ήταν εντυπωσιακό. Δεν τον απορροφούσε η σκέψη, αλλά το κόκκινο. Καιρό μετά μου έλεγε: «Εκεί ήμουν ευτυχισμένος, εκείνη ακριβώς τη στιγμή, όχι μετά ούτε λίγο πριν...»

Τον τράβηξα από το χέρι με δύναμη. Δεν ήθελε να κουνηθεί. Δεμένος με το κόκκινο. Νύχτωνε, σιγά-σιγά. Το κουράγιο στέρευε. Γυρίσαμε ξανά στο σταθμό, όχι από περιέργεια ούτε από ελπίδα, αλλά από απελπισία. Από μακριά ακούσαμε τους λυγμούς της μητέρας. Όσπου μας είδαν. «Μα σας τηλεφωνήσαμε! ... Δε θέλατε...», τα λόγια πνίγηκαν από τη συγκίνηση. «Δεν πήρες τον κωδικό, αγάπη μου, εδώ είναι αλλη πόλη, πήρες άλλο σπίτι!» Ο Νίκος δε μιλούσε, είχε το ίδιο σοβαρό και επίσημο βλέμμα όπως λίγη ώρα πριν στο λιβάδι· σαν να τον είχε ρουφήξει ολοκληρωτικά.

«Να μου γράφεις τα νέα σου», τον είχε παρακαλέσει ο Μάνος. Έστερα δυο νοσοκόμες με λευκές στολές τον πήραν μακριά του. Απερίγραπτο ήταν το βλέμμα του Νίκου όταν τον οδηγούσαν μέσα στο κτίριο. Ο Μάνος δε μίλησε σε κανέναν για εκείνη τη μέρα. Τα δυο αδέλφια είχαν απότομα χωριστεί, ενήλικες πια.

Αραγε να του κάνει καλό εκεί που βρίσκεται; Πολλοί έχασαν τους γονείς τους από πολύ μικροί, αλλά δεν είναι αυτό. Κάτι άλλο, πάντοτε κάτι άλλο...

Το μηχανικό πρόβλημα επιδιορθώθηκε σχετικά γρήγορα.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Ο Μάνος είχε τώρα όλο το χρόνο να αγναντέψει, να σκεφτεί, να αναπολήσει. Η συνείδησή του όμως είχε πάψει, ο εγκέφαλος ακινητούσε· ένα λευκό χαρτί. Κοίταξε λίγο μπροστά στον ορίζοντα, ασυναίσθητα. Η απόλαυση είχε χαθεί. Εκστατικός απέμεινε δίχως να αισθάνεται τίποτα, δίχως να σκέφτεται πια. Ύπάρχουν κάτι τέτοιες στιγμές, όπου όλα σταματούν.

Ύπάρχουν κάτι τέτοιες στιγμές όπου όλα σταματούν. Όταν πέφτει η νύχτα, ένα μικρό φανάρι από χοντρό γυάλινο κουκούλι προστατευμένο με σιδερένιες οριζόντιες μπάρες φωτίζει από χαμηλά, δίπλα από την πόρτα, στο εσωτερικό του κάθε δωματίου. Ο διάδρομος παραμένει φωτεινός. Το λευκό χρώμα των τοίχων έχει μετατραπεί σε ένα βρόμικο μπεζ από την πολυκαιρία και την ανθρώπινη αδιαφορία. Η σιωπή διαχόπτεται σπανίως από κάποια βήματα, κάποια βήματα που καθησυχάζουν, που διαλύουν την αίσθηση της εγκατάλειψης, της απονέκρωσης. «Αυτό το μέρος, τελικά, κατοικείται», σκέφτεται κάποιος.

Αμφίπλευρα του διαδρόμου παρατάσσονται επιβλητικά τα ψηλά παράθυρα, πολύ καλά προστατευμένα κι αυτά από φαρδιές μεταλλικές μπάρες, οριζόντια και κάθετα. Δεν έχουν παντζούρια, αφήνουν το οπτικό πεδίο ελεύθερο.

Μια ανθρώπινη φιγούρα στέκει μπροστά σε ένα από αυτά. Το έντονο φως, το άρρωστο αυτό φως αλλοιώνει κάπως τα χαρακτηριστικά του. Τα μαύρα μαλλιά του γυαλίζουν. Έτσι όπως έχει σταθεί, πλάγια, μόνο ένα τριγωνικό κομμάτι του ροτάφου γίνεται ορατό. Το λιγνό του σώμα, ευθυτενές και ο μακρύς λαιμός του γέρνει ελαφρά όπως ενός μεγαλόσωμου αλλά κομψού πουλιού. Κοιτάζει προς το μέρος των δέντρων. Αειθαλή. Σηκώνει τα χέρια του στο

ύφος του προσώπου του, τραβά τα φαρδιά λευκά μανίκια του και χαϊδεύει το μαλλιά του, κι ύστερα το τριγωνικό κομμάτι δέρματος. Περιεργάζεται τις παλάμες του. Είναι τόσο μαλακά...! Ο άνεμος έξω ανατριχιάζει τη συστάδα των δέντρων, ακούγεται σαν μελωδικό σφύριγμα. Το χώμα γυαλίζει σαν μαύρος ορυκτός πλούτος, πολύτιμος, σε κάποια μέρη μάλιστα αστράφτει. Όπως μικρού παιδιού Η στυφή γεύση στο στόμα του. Καταπίνει το σάλιο του. Από μακριά ακούγεται αμυδρά ο ήχος των αυτοκινήτων από τη λεωφόρο. Σταματούσαμε να μαζέψουμε πορτοκάλια. Κλέβαμε φρούτα σκαρφαλωμένοι στα δέντρα. Θα προτιμούσα τώρα ένα σταφύλι, ένα σκούρο ζουμερό σταφύλι

Το διάχυτο φως δημιουργεί νύστα και κούραση στα μάτια. Ο Νίκος επιστρέφει πίσω στο δωμάτιό του. Χαιρετάει σιγανά δυο κυρίους με λευκές στολές, με δυο τρία στυλό περασμένα στο πέτο ο καθένας – έξι στυλό! Λίγο πριν το δωμάτιο βρίσκεται ένας φύκτης νερού. Παίρνει ένα πλαστικό κύπελλο από μια θήκη. Γεμίζει το ποτήρι. Είναι παγωμένο και αναζωογονητικό.

Ο συγκάτοικός του έχει αποκοιμηθεί. Στο βάθος, το μικρό παράθυρο καδράρει ένα κομμάτι από το πάρκο με τη μοναχική φτέρη. Ακόμα πιο βαθιά προς τον ορίζοντα, στο τέρμα του τοπίου, διακρίνεται μια ακανόνιστη ροδοκόκκινη γραμμή που ξεχασμένη φέγγει πάνω από κάτι πολυκατοικίες. Το επισκεπτήριο έχει τελειώσει εδώ και ώρα. Κάποιοι ξεχασμένοι επισκέπτες ζωγραφίζονται από ένα θερμό σκιερό φως, κοντά στην έξοδο του ιδρύματος. Αυτό δεν επιτρέπεται! Τα χαρακτηριστικά τους δυσπρόσιτα, αμφιλεγγόμενα.

Ο Νίκος κάθεται στο κρεβάτι του κρατώντας ένα τετράδιο ανοιχτό· κατακόκκινο. «Ευτυχώς που ο Άστρος κοιμάται», σκέφτεται. Συνήθως μένει ξύπνιος κατασκοπεύοντας κάθε του κίνηση λες και βρίσκεται σε κάποια σημαντική αποστολή. Κατασκοπεύει τις σημειώσεις του. Ο Νίκος απλώς

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

καταγράφει κάποιες από τις σκέψεις του, τις περισσότερες φορές βέβαια το τετράδιο παραμένει ανοιχτό, με τις σελίδες να παραμένουν λευκές.

Από τότε που οι κρίσεις ελαττώθηκαν δεν αναφέρθηκε ποτέ ξανά στις ψυχικές εκείνες εμπειρίες. Ξεφυλλίζει για λίγο και βλέπει κάποιες παλιές φράσεις να ξεπετάγονται βίαια: «Το πρόσωπό μου ο τόπος της ύβρης». Μιλάει έμμονα για κάποιον Επισκέπτη: «Δε βγάζει τα παπούτσια του όταν με επισκέπτεται...». Θέλει να ξεχάσει. Η παραμικρή υπόνοια όμως καταφέρνει να τον φριβίσει. Γυρίζει τα φύλλα. Βρέθηκε σε μια λευκή σελίδα. Αναπνέει ελεύθερα. Γράφει με κεφαλαία: «Το σπίτι κάηκε! Μια καινούργια αρχή...».

Ο Νίκος κλείνει το τετράδιό του, μόλις βλέπει το φως της σχισμής κάτω από την πόρτα να καλύπτεται από κάποια σκιά. Η βραδινή νοσηλεύτρια που κάνει κάθε μια ώρα επίβλεψη στα δωμάτια της πτέρυγας.

— Ακόμα ξύπνιος; Μήπως θέλεις ένα χάπι για να κοιμηθείς;

— Αν είναι εύκολο...

— Βεβαίως. Πίνει το χάπι του και σκεπάζεται με τη μάλλινη κουβέρτα.

— Καληνύχτα Νίκο.

— Καληνύχτα Αγγελική... αύριο πάλι.

Ο Νίκος παρατηρεί τους σκοτεινούς σχηματισμούς στο ημίφως. Ύστερα από μισή ώρα έχει αποκοιμηθεί.

